

Bájkkeavijssa NuorttaSálto

Vuostasj julevsáme gávvarájd dogirjásj

Tjuogas Rositas

Tæksta: Kitty Skapalen
Járggálibme: Divte Media AS

■ Almmudahka Idut le áttjak vuostasj gávvarájd dogirjáv almodam julevsáme-giellaj. Gálmás Hábmervis lij dajna barggam.

Tjálle Harald O. Lindbach Siljábáhkos le hæsstaj Rositaj gielav vaddám, moattejáhkasaj Hábmervierik Bjørn With le tjuorggam ja Hábmernæjtso Nan Persen, dájmadiddje Idut almmudagán, girjáv almot.

- Harald le sjuggelis tjálle ja resurssaulmusj gejna buoragit aktan barggap, subtsas dudálasj dájmadiddje Nan Persen.

Bájkálasj histávrrá gávvarájd don

Vuodon subtsasis gávvarájd dogirjáv le bájkálasj histávrrá ja iesj diehtá jus tjálle hæssta Siljábáhkos le tjállev arvusmahtám? Subtsas vállda mijáv bálggá milta sámeednamin, fiervás ávtá bájkas ja várráj ietjá bájken. Stuorra ja njálga láttaga, guole jávriin ja skávlámáná rahtedis bájkas várráj vádtsemin, hestajn Rosita noadehæsstan.

- Subtsasa vuodo le dalloj gá lidjiv áhpadiddje Måskén ja miján lij skávlámáno, subtsas Lindbach, gen mielan subtsas le mælggadav læhkám ja dálla, lahka aktisasj bargujn tjuorggijn ja áhpadiddjijn Bjørn With, le állidam gávvarájdov.

- Bjørn le mælggadav Siljábáhkos barggam ja munnun le goappátjijn juonga lágásj vetoriektá barggij, ja aktan lin guorrasam tjoavddusijda majna lin dudálatja, subtsas tjálle. 40 biele guhka gávvarájd dogirjáv le boannát Bjørn Withas tjuorgaduvvam, guhti moadda jage Hábmervis ároj ja dálla le áhpadiddje Narvijkan.

Sáme almmudahka

Dájmadiddje ja Hábmernæjtso Nan Persen (gástaduvvam Mydske) ja le riegádam ja bajássjaddam Tranøy fyran. Gá áhtjes ja fyraálmáj Hans Mydske jámij de lij Nan 11 jagák, ja fyraskierres jádij Tranøyaj ja mañenagi Oppeidaj, ja danna ároj madi joarkkaskávláv váttisj. Gieresvuolta suv Porsánguj Finnmarkon doalvoj. Boaddnes Áge Persen lij moadda jage dassta ávddála álgadam Idut almmudagáv. Jages 1995 le Nan girjáv almodam ja gielajn barggam. Jages 2001 le sán stuoves bargov adnám almmudagán, mij le aktisattjat Lindbachajn barggam 1994 jage rájes. Ja sujna le almma vieledus girjáv almodam

bargos mav sijddalahá Siljábáhkos le dahkam.

- Harald le állesjattugin sáme-gielav oahppam ja ælla gájka dav dahkam. Vielet bájkálasj kultuvrav, javlla Nan, gut ittjij iesj goassak iednegielav áhpa, vájku ieddnes Berit lij julevsámbe.

- Dalloj ij lim áhpadibme julevsámegiellan ij ga mánnágárden, nuorajskávlán jali joarkkaskávlán.

Valla nuorttasámegiella áhpajn de dádjat vehi julevsámegiellav.

- Gávvarájd dogirjáv le álkkes tæksta ja

hiehpá sihke mánájda ja állesjattugijda. Álkkep le gávvarájdov læhkát, ij la dagu girjev læhkágoahitet. Dánna li moadda tjáppa gávva ja oaneg gárgadisá, ja le hiebalgis ádáálggijda ja máhtalgijda, suv mielas.

Ájggop almmudit gávvarájd dogirjáv le sihke nuortta- ja oarjjesámegiellaj.

Nammaduvvam girjáv almodam guddne-bálkkáj

Almmudahka boahtheággáj vuorot girjáv almodam, prosa ja mánná-girjáv almodam. Guokta girje almodam Idut almmudagás li esski nammaduvvam nuorttasj ráde girjáv almodam guddne-bálkkáj 2013. Ettjin guddne-bálkkáj, valla gá nammaduvvam lij mihtos ja arvusmahtte, dájmadiddje mielas.

- Signe Iversen (tjálle) ja Sissel Horndal (tjuorgge) lijga nammaduvvam mánná- ja nuoragirjáv almodam guddne-bálkkáj mánná-girjáv "Manugánda ja Heike".

Tjálle Sollaug Sárgon lij nammaduvvam girjáv almodam guddne-bálkkáj diktatjoahkkijn "Savvon bálgáid luottastit", Idut almmudagás almodam jagen 2010. Diktatjoahkke lij Sollaug Sárgona vuostasj almodam. Dát le vuostasj bále Nuorttasj Ráde guddne-bálkkáj vaddá mánáj- ja nuoragirjáv almodam ja lip viehka mihá nammadusájn, javlla Nan Persen. Vuostasj bále vuojtte Nuorttasj Ráde guddne-bálkkáj invteduvvin avta buohta gá guddne-bálkkáj juogedibme, ja gevej guddne-bálkkáj Operagoaden Oslon gálgádismáno 30. bieje.

- Lij stuorra vásáduv dássju dáppe liehket, subtsas Nan.

Dálla le almmudahka dal vuostasj gávvarájd dogirjáv julevsámbe almodam. Girjáv máksá 99 krávná ja vierti liehket bigos javllavattáldahka mánájda juohkka álldarin. Dat ja ietjá tjáppagirjáv almodam girje dáhkki oasstet njuolggá almmudagás telefávná baktu, mejla baktu jali nehta baktu diñngut jali girje oasstet. Girjáv áj Árran julevsáme guovdátjin vuobdeduvvá.

Harald ja Rosita miehtsen barggamin. Harald Lindbach le tjállám gávvarájdov hesta Rosita birra ja várvádtsemin sámeednamis. Hæssta Siljábáhkos le Harald fáron miehtsimin ja le dálla aj ietjas gielav oadtjium gávvarájd dogirjáv julevsámegiellaj. Harald og Rosita på jobb i skogen. Harald Lindbach har skrevet tegneserien om hesten Rosita og en fjelltur i Sameland. Hesten i Skilvassbakk er med Harald på skogrydding og har nå også fått sin stemme i et eget tegneseriehefte gitt ut på lulesamisk.